

Teātris un drāma

Specializētā kursa programmas paraugs vispārējai vidējai izglītībai

Teātris un drāma

Specializētā kursa programmas paraugs vispārējai vidējai izglītībai

Programmas paraugs ir izstrādāts Eiropas Sociālā fonda projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā" (turpmāk – Projekts).

Programmas paraugu izstrādāja **Zane Bēķe** un **Inga Krišāne**.

Programmas paraugu izvērtēja ārējā eksperte zinātniskā recenzente **Rita Lūriņa** un satura recenzente **Ilze Karazina**.

ISBN **978-9934-24-104-8**

Saturs

Ievads	4
Kursa mērķis un uzdevumi	4
Kursā sasniedzamie rezultāti	5
Mācību saturs un ieteikumi mācību darba organizācijai	6
Mācību satura apguves norise	8
1. modulis. Teātris kā institūcija, kultūras nozare un mākslas veids	8
2. modulis. Drāmas mācību metode	11
3. modulis. Teātra izrāde	15
Pielikumi	20
1. Resursi moduļa "Drāmas mācību metode" nobeiguma pārbaudes darbam	20
2. Izziņas resursi	21

Ievads

Specializētā kursa "Teātris un drāma" programmas (turpmāk – programma) paraugs ir veidots, lai palīdzētu skolotājiem īstenot Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumus Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem" (turpmāk – standarts) definētos plānotos skolēnam sasniedzamos rezultātus mācību satura optimālajā apguves līmenī jomā "Kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā".

Programmā iekļauti:

- kursa mērķis un uzdevumi;
- kursā sasniedzamie rezultāti;
- mācību saturs;
- mācību sasniegumu vērtēšanas formas un metodiskie paņēmieni;
- ieteikumi mācību darba organizācijai;
- mācību satura apguves norise;
- resursu ieteikumi.

Programma veidota, paredzot, ka kursa apguvei vidējās izglītības pakāpē tiks atvēlētas 140 mācību stundas. Programmas paraugam ir ieteikuma raksturs. Skolotāji var izmantot šo programmu vai arī izstrādāt savu programmu atbilstoši standartā noteiktajiem skolēnam sasniedzamajiem rezultātiem. Specializētā kursa pamatā ir trijos moduļos ietverta zināšanu un prasmju apguves sistēma, to īstenojot mākslinieciskos un pētnieciskos mācību uzdevumos. Pielikumā pievienoti resursi moduļa "Drāmas mācību metode" nobeiguma pārbaudes darbam un izziņas resursu apkopojums. Mācību satura apguvē skolēns paplašinās un padziļinās iepriekš apgūtās zināšanas un prasmes teātra mākslā, kā arī apgūs jaunas specifiskas prasmes drāmā (drāmas mācību metodē), padziļināti iepazīs teātri kā institūciju, kultūras nozari un mākslas veidu, kā arī pieredzēs pašizpaušmi mākslinieciskā jaunradē. Kurša mācību satura apguvē nav noteiktu priekšnosacījumu, tas paredzēts plašam interesentu lokam un saskaņā ar skolas izvēles kursu piedāvājumu.

Jēdziens "drāma" šī kursa programmas paraugā lietots kā aktīvā mācību metode – psihofiziskās darbības un komunikācijas metode indivīda radošās pašizpaušmes un komunikatīvās sadarbības veicināšanai un attīstīšanai. Vingrinājumi nav paredzēti demonstrēšanai skatītājiem, tie nav priekšnesumi, turpmāk tekstā – drāmas mācību metode. Vingrinājumos lieto aktiermeistarības elementus, un to apguve paredzēta pirms teātra izrādes iestudēšanas procesa.

Programmas skolotājs var būt ikviens kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas skolotājs, kurš apguvis teātra mākslas pamatus, vai profesionāls aktieris, vai dramatiskā teātra režisors, kurš ieguvījis vispārējās izglītības pedagogam nepieciešamo kvalifikāciju. Kurša apguvei skolotājs pats izvēlas secību triju moduļu satura īstenošanai atbilstoši tehniskajām, kvalitatīvajām vai saturiskajām iespējām un skolēnu mērķinteresēm.

Kursa mērķis un uzdevumi

Specializētā kursa "Teātris un drāma" mērķis ir:

- 1) attīstīt prasmes teātra mākslā, padziļināti iepazīstot teātri kā institūciju, kultūras nozari un mākslas veidu un apgūtot teātra izteiksmes līdzekļus radošos uzdevumos;
- 2) attīstīt prasmi patstāvīgi un radoši risināt problēmsituācijas, strādājot individuāli un komandā, veidojot māksliniecisku produktu ar drāmas mācību metodi, kā arī izrādi.

Specializētā kursa "Teātris un drāma" uzdevumi ir:

- mērķtiecīgu vingrinājumu procesā attīstīt, nostiprināt un lietot aktiermeistarības prasmes drāmas mācību metodes un teātra mākslas uzdevumos, pilnveidojot izpratni par personības nozīmi mākslinieciskajā jaunradē un pašizpaušmē;
- iepazīt teātri kā institūciju, kultūras nozari un mākslas veidu un paplašināt izpratni par tajā nodarbināto profesionālo specifiku;
- piedzīvot teātra izrādes iestudēšanas procesu;
- piedzīvot izrādes vēstījuma iedarbību uz auditoriju un analizēt radošā procesa rezultātu;
- veidot ieradumu patstāvīgi un radoši risināt problēmsituācijas saskarsmē un sadarbībā grupā.

Kursā sasniedzamie rezultāti

K.O.1.11. Piedzīvojot klātienē vai izzinot dokumentētus (video, foto, audio, aprakstos) dažādu teātra, skatuves mākslas formu (dramatiskais teātris, opera, balets, mūzikls, pantomīma, kustību izrāde, cirks, performance, stāvizrāde) iestudējumus, analizē tajos lietoto izteiksmes līdzekļu (aktiermeistarības, režijas, scenogrāfijas, muzikālā noformējuma u. c.), dažādu vēsturisku teātra stilu (piemēram, sengrieķu teātra, delartiskās komēdijas, reālpsiholoģiskā teātra, absurda teātra), žanru (komēdijas, traģēdijas, drāmas, melodrāmas, farsa) vai to atsauču lietojumu. Atpazīst pasaules teātra procesus Latvijas teātru iestudējumos.

K.O.1.12. Lieto teātra mākslas izteiksmes līdzekļus (aktiermeistarību, režiju, scenogrāfiju, muzikālo noformējumu) dažādu vēsturisku teātra stilu (piemēram, sengrieķu teātra, delartiskās komēdijas, reālpsiholoģiskā teātra, absurda teātra) un žanru (komēdijas, traģēdijas, drāmas, melodrāmas, farsa) elementus radošu ideju īstenošanai individuāli un grupā. Pamato savas izvēles.

K.O.1.13. Lieto teātra mākslas valodu iestudējuma vai performances radīšanā, izvēloties idejas īstenošanai atbilstošus izteiksmes līdzekļus, stilu, žanru un īstenošanas vidi. Salīdzina savu sniegumu un pieredzi ar līdzīgas teātra mākslas valodas lietojumu profesionālajā vai eksperimentālajā teātra mākslā. Diskutē par grupai nozīmīgām idejām, teātra mākslas valodas iedarbību uz veidotājiem un skatītājiem.

K.O.2.8. Analizē savu kā mākslas darba uztvērēja (skatītāja, klausītāja, lasītāja), kultūras un sabiedriskos procesos iesaistīta dalībnieka pieredzi personiski nozīmīgu vērtību sistēmas veidošanā. Sarunā ar vienaudžiem prot pamatot savu viedokli par kultūras un mākslas nozīmi katra personībā.

K.O.3.1. Īsteno radošo projektu (piemēram, mākslas akciju, koncertprojektu, literāru jaunrades darbu, skatuvisku priekšnesumu, performanci), lai uzlabotu dzīves kvalitāti, veidotu estētisku vidi, paustu savu nostāju un risinātu sabiedrībai svarīgus jautājumus. Radošo procesu dokumentē, analizē, prezentē un par to reflektē.

K.O.3.3. Nosaka mērķi radošajam projektam, izvēlas tā īstenošanai dažādu mākslas veidu piemērotus izteiksmes līdzekļus un prasmīgi tos izmanto. Nosaka sava darba tematu un ideju, demonstrējot savu pasaules redzējumu, laikmeta aktualitāti, un izmanto sociālās, kultūras un citu jomu informāciju, raksturojot to.

K.O.3.4. Pamatojoties uz dzīves un mākslas procesu novērojumiem, estētiskiem un ētiskiem impulsiem, ģenerē jaunas mākslinieciskas idejas, formulē savu personisko attieksmi pret sabiedrībai un pašam nozīmīgām idejām un procesiem. Izvēlas radošā projekta mērķus atbilstoši formulēto ideju nozīmīgumam un īstenošanas iespējām.

K.O.3.5. Pēta kultūras jomas un radošo organizāciju struktūru. Iepazīst šo jomu specifiskās profesijas (izstādes kurators, mūzikas izpildītāja vai literāra aģents, tulkotājs, kultūras projektu menedžeris, skaņu, gaismu operators, videooperators, režisors, producents u. c.), klātienē pētot profesijā strādājošos. Plāno un organizē sava radošā projekta gaitu, sadarbojas komandas veidošanā atbilstoši izvēlētai un iepazītai mākslas veida specifikai.

K.O.3.6. Praksē pārbauda plānoto uzdevumu risināšanas paņēmienus radošā projekta īstenošanai, veido prototipus iecerētajam produktam, grupā pārrunā un izvēlas idejai atbilstošāko, konkrētajai situācijai piemērotāko un realizācijā iespējamo risinājumu. Dokumentē eksperimentu un risinājumu izvēles gaitu.

K.O.3.7. Izvērtē radošā projekta mērķu realizāciju un īstenošanas procesu, t. sk. izvēlēto māksliniecisko līdzekļu iedarbību uz skatītāju vai radošā darba uztvērēju, darba procesu un sava vai katra grupas dalībnieka ieguldījumu mērķa sasniegšanā. Analizē vai modelē, kā šo produktu uztvers citi (piemēram, cita paaudze, kopiena, reģiona kultūrai piederīgie).

K.O.3.8. Radošā projekta vai literāra darba radošā interpretācijā saskata un izvērtē domubiedru grupas un profesionālu viedokļus par atšķirīgu līdzekļu izmantošanu līdzīgas tematikas darbos, akceptējot dažādus viedokļus. Argumentācijai izmanto avotus, t. sk. tīmekļa resursus, ievērojot atsauču lietošanu un autortiesību normas.

K.O.3.9. Piedzīvo radoša procesa un jaunrades prieku, pozitīvas emocijas vizuālajā mākslā, mūzikā, literārā darbībā, skatuviskā priekšnesumā vai uzvedumā, improvizācijā un rezultatīvā komandas sadarbībā.

K.O.3.10. Uzskatāmi un pārliecinoši prezentē savu radošo vai pētniecības darbu, izvēloties un pielāgojot uzstāšanās saturu, formu un izpildījumu situācijai un auditorijai, piedāvājot izsvērtu savu izvēli/apgalvojumu pamatojumu. Sadarbojas ar auditoriju, analizējot un diskutējot par sava darba rezultātu un pieņemot atšķirīgus viedokļus.

K.O.4.3. Radošajā projektā pēta un analizē mākslas valodas iespējas sabiedrības saliedēšanā un iecietības veidošanā mūsdienās, kultūras ietekmi uz sabiedrības procesiem.

K.O.4.4. Pamatojoties radošajā projektā gūtajā pieredzē, raksturo situācijas, kurās kultūras mantojums vai tā elementi kļūst par radošās ekonomikas vai uzņēmējdarbības resursu, mākslas darbi un kultūras procesi izprotami kā tautsaimniecības resursi ar noteiktu māksliniecisku un tirgus vērtību, prognozējamu auditoriju un lietotājiem. Diskutē par laikmetīgās mākslas iespējām kritiski vērsties pret patērniecības ideoloģiju un tās negatīvajām sekām.

K.O.4.5. Skaidro atšķirības starp mākslas produkta radīšanas mērķiem – mākslas darbs kā mākslinieciska un autora darbībai personiska vērtība, mākslas darbs kā komercprodukts, mākslas darbs kā pilsoniskās līdzdalības veidotājs, mākslas darbs kā sociāls vai politisks komentārs, mākslas darbs ar terapeitisku funkciju, mākslas darbs ar manipulatīvu funkciju.

Mācību saturs un ieteikumi mācību darba organizācijai

Apgūstot specializētā kursa mācību saturu, skolēns paplašinās un padziļinās iepriekš apgūtās zināšanas un prasmes teātra mākslā, pilnveidos izpratni par teātri kā institūciju, kultūras nozari un mākslas veidu, turklāt ar drāmas mācību metodes vingrinājumu palīdzību apgūs jaunas pašizziņas prasmes. Mācību satura apgūvē svarīga katra skolēna prasmju un spēju izpēte, pašvērtējums, perspektīvas izpratne. Iepazīstot dažādu ar teātri saistītu darbu specifiku, skolēns apgūs īpašas prasmes mākslinieciska kopdarba radīšanai un dažādām ikdienas saskarsmes situācijām, kā arī gūs priekšstatu par savu piemērotību izvēlētajai profesionālajai karjerai.

Specializētā kursa tematu apgūvē visi plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti apkopoti kompleksajā sasniedzamajā rezultātā – to skolēns demonstrē darbībā, izmantojot kursa laikā un arī jau iepriekš apgūtās prasmes un iegūto izpratni.

Mācību saturu, ievērojot sasniedzamos rezultātus un jomas specifisko saturu, ieteicams organizēt, respektējot skolotāja iespējas un mērķtiecīgi plānojot skolēnu spēju veicināšanu.

Kursa apgūvē skolēns lieto iepriekš apgūtās teātra mākslas prasmes:

- ķermeņa plastikas pārvaldīšanu;
- mutvārdu runas tehnikas pārvaldīšanu;
- orientēšanos fiziskajā telpā;
- orientēšanos skaniskajā telpā;
- sadarbību ar auditoriju;
- jaunradi;
- pašvadītu mācīšanos.

Skolotājs savā darbībā īsteno savu profesionālo pedagoģisko kompetenci, kā arī teātra pedagoga un režisora prasmes moduļos “Drāmas mācību metode” un “Teātra izrāde”.

Katra mācību stundu/dubultstundu ieteicams iesākt ar teātra mākslā iesildošiem vingrinājumiem, tā aktualizējot konkrētās mācību stundas/stundu saturu.

Moduli “Drāmas mācību metode” ieteicams īstenot pirms moduļa “Teātra izrāde” īstenošanas, jo tā saturs veido un nostiprina katra skolēna kā personības prasmes pārvaldīt savu ķermeni, iztēli, prātu un pašizziņu. Šīs prasmes sagatavo skolēnu teātra izrādei nepieciešamo aktiermeistarības prasmju apguvei.

Satura apguvei nepieciešami: 1) modulim “Teātra izrāde” – telpa ar skatuvi vai daļu skatuves vietas iezīmēšanai, skatuves apgaismojuma un apskaņošanas tehnika, materiāli dekorāciju un tērpu izveidei, 2) modulim “Drāmas mācību metode” – telpa, kurā iespējams brīvi pārvietoties, izmantot rekvizītus, veidot scenogrāfijas elementus.

Kursa struktūra

Kursa saturu iespējams īstenot trīs moduļos, skolotājam pašam izvēloties secību, kādā skolēniem tos apgūt, bet ņemot vērā, ka moduli “Drāmas mācību metode” ieteicams īstenot pirms moduļa “Teātra izrāde”.

Moduļi	Teātris kā institūcija, kultūras nozare un mākslas veids	Drāmas mācību metode	Teātra izrāde
Apjoms	35 stundas	35 stundas	70 stundas
Izpratne	Teātra kā institūcijas, kultūras nozares un mākslas veida specifika, organizācija un vēsture.	Drāmas mācību metode kā psihofiziskās darbības un komunikācijas apguves iespēja personības pilnveidei un pašizziņai.	Lugas iestudējuma/izrādes veidošanas process. Lomas veidošana.
Saturs	Pasaules un latviešu teātra vēsturē nozīmīgākie akcenti. Teātra organizācija (iepažīšanās ar profesionāla teātra organizāciju). Teātra procesi Latvijā.	Drāmas vingrinājums kā "iejušanās mehānisms", drāmas vingrinājumu izspēle grupā, pārrunas par konfliktu risināšanas iespējām.	Lugas eksplikācija, iestudējuma iecere un vēstījums, darbs ar lomu, darbības vide (muzikālais noformējums, horeogrāfija, scenogrāfija), mēģinājumu process, auditorija un izrādes iespaidu analīze.
Kompleksais sasniedzamais rezultāts	Radošā pētnieciskā uzdevumā demonstrē izpratni par profesionālā teātra organizāciju, prezentējot vienas ar teātri saistītas profesijas (scenogrāfs, horeogrāfs, aktieris, dramaturgs, teātra kritiķis, skaņu, gaismu operators, videooperators, režisors, producents u. c.) specifiku.	Diskutē par piedzīvoto drāmas vingrinājumos, iespējām risināt reālās dzīves konfliktus/problēmsituācijas. Skaidro vienu personīgi piedzīvoto drāmas vingrinājumu, aprakstot savas un grupas biedru darbības, attieksmi un rīcību izspēlētājā situācijā. Formulē sev būtiskas atziņas par piedzīvoto.	Piedzīvo izrādes veidošanas procesu, dokumentē to. Reflektē par savu sniegumu un kopdarba rezultātu. Piedalās izrādes iespaidu analīzē – diskusijā ar skatītāju auditoriju par izrādes vēstījumu un māksliniecisko izteiksmes līdzekļu (dramaturģija, režija, aktiermeistarība, telpa un tehniskie elementi) lietojumu.
Pārbaudes darbs	Ar teātra mākslu saistītas profesijas izpētes rezultātu demonstrējums auditorijai radošā formātā.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rakstisks klātienē uzdevums, analizējot vienu personīgi piedzīvoto drāmas vingrinājumu – aprakstot savas un grupas biedru darbības, attieksmi un rīcību izspēlētājā situācijā. 2. Mutiska refleksija par piedzīvoto drāmas vingrinājumu. 3. Dalība diskusijā par piedzīvoto drāmas vingrinājumu un iespējām risināt reālās dzīves konfliktsituācijas/problēmas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izrādes iestudējuma demonstrējums. 2. Procesa dokumentēšanas prezentācija. 3. Refleksija par savu sniegumu un kopdarba rezultātu. 4. Diskusija ar skatītāju auditoriju par izrādes mākslinieciskajām kvalitātēm (vēstījums, mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi).

Ieteikumi vērtēšanai

Vērtēšanas mērķim šajā kursā jābūt vēršam uz skolēna personīgo prasmju attīstību mākslinieciskā kopdarba radīšanas procesā. Procesa apzinātībai skolotājs organizē dokumentēšanu, kuru skolēns var veikt dienasgrāmatā, portfolio vai citā formātā. Ieteicams katra tematiskā moduļa saturu atbalstīt ar formatīvu vērtēšanu (atgriezenisko saiti, prasmju attīstības vērtējumu procentuāli) un noslēgt ar kompleksa snieguma summatīvu vērtēšanu. Vērtēšanai skolotājs veido snieguma līmeņa aprakstus, izmantojot šajā programmas paraugā dotos snieguma līmeņa aprakstus un pielāgojot tos konkrētajai mācību procesa nepieciešamībai vai arī veido individuālu snieguma līmeņa aprakstu atbilstoši skolotāja personīgi definētajam kompleksajam sasniedzamajam rezultātam.

Mācību satura apguves norise

1. modulis. Teātris kā institūcija, kultūras nozare un mākslas veids

Sasniedzamais rezultāts. Radošā pētnieciskā uzdevumā demonstrē izpratni par profesionālā teātra organizāciju, prezentējot vienas ar teātri saistītas profesijas (scenogrāfs, horeogrāfs, aktieris, dramaturgs, teātra kritiķis, skaņu, gaismu operators, videooperators, režisors, producents u. c.) specifiku.

Atbilstība standartā noteiktajiem sniedzamajiem rezultātiem – K.O.1.11., K.O.3.5., K.O.3.10

Moduļa apguves laiks 35 mācību stundas.

Ieteikumi moduļa apguves norisei

Apguves norises viensoms skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
Izprot jēdziena un mākslas veida "teātris" specifiku un daudznozīmību	<p>Pieejamajos avotos izpēta jēdziena "teātris" skaidrojumu, pārrunā šī vārda daudznozīmību un vienojas par teātra izpētes skatupunktiem specializētajā kursā "Teātris un drāmas mācību metode" moduli "Teātris kā institūcija, kultūras nozare un mākslas veids".</p> <p>Reflektē par savu līdzšinējo kultūras pieredzi jebkādā saistībā ar teātri.</p> <p>Pārskata pamatkursā "Literatūra I" iepazīto informāciju par teātra vēsturi un dramaturģiskajiem darbiem, sākot no antīkās literatūras līdz postmodernismam un laikmetīgajai literatūrai.</p> <p>Iepazīstas un izmanto skolotāja piedāvātos resursus teātra specifikas pētniecībai un papildus meklē vēl citus materiālus.</p> <p>Pārrunā un pārskata teātra mākslas izteiksmes līdzekļus.</p>	<p>Skola2030 Kultūras jēdzienu skaidrojošā vārdnīca [tiešsaiste]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/116554B6-E532-444F-8C99-AC24A030A925/view?preview=F883882B-FF12-4311-B6F0-3270A6E899C8 [skat. 6.12.2023]</p> <p>Teātra vēsture. Interaktīvā laika līnija [tiešsaiste]. Pieejams: https://view.genial.ly/63f09d8882e35700114d3796 [skat. 6.12.2023]</p> <p>Teātris. Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi [tiešsaiste]. Skolo.lv. Pieejams: https://skolo.lv/pluginfile.php/76619996/mod_resource/content/1/genially.html [skat. 6.12.2023]</p> <p>Izdevniecību piedāvājums Kundziņš, K. <i>Latviešu teātra vēsture</i>. Rīga: Liesma, 1968–1972. <i>Latvijas kultūras vēsture</i>. Autoru kolektīvs. Rīga: Jumava, 2021. Lūriņa, R. <i>Latviešu modernisma teātris un žests</i>. Rīga: Apgāds "Zinātne", 2023. Sniedze, E. <i>Latviešu teātra hronika. 1919–1944</i>. Apgāds "Zinātne", 2006. Tišheizere, E., Rodiņa, I., Jonīte, D., Mellēna-Bartkeviča, L. <i>Neatkarības laika teātris. Latvijas teātra parādības un personības gadsimtu mijā un 21. gadsimtā</i>. Rīga: LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2020. Zeltiņa, G. <i>Latvijas teātris. 20. gs. 90. gadi un gadsimtu mija</i>. Rīga: Apgāds "Zinātne", 2007.</p>

Apguves norises viensoms skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
Iepazīstas ar pasaules un Latvijas teātra vēsturi dažādos kultūrlielākumos	<p>Izpēta pieejamajos avotos informāciju par teātra vēsturi pasaulē, izvēlas vienu kultūrlielākumu un to radošā formātā prezentē klasesbiedriem.</p> <p>Izpēta Latvijas teātra vēsturi un kopā ar klasesbiedriem izveido Latvijas teātra vēstures attīstības laika līniju.</p> <p>Reflektē par kādā no Latvijas teātriem redzētu izrādi un tajā izmantotajām atsaucēm uz noteiktu kultūrlielākumu/teātra stilu/žanru. Analizē izrādē novērotos mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus.</p>	<p>Citi resursi</p> <p><i>Crash Course Theater and Drama</i> [tiešsaiste]. Youtube. Pieejams: https://www.youtube.com/playlist?list=PL8dPuuaLjXtONXALkeh5uisZqrAcPKCee [skat. 6.12.2023]</p> <p>Kultūra [tiešsaiste]. Latvijas Kultūras ministrija. Pieejams: https://www.km.gov.lv/lv/kultura [skat. 6.12.2023]</p> <p>Latvijas Jaunā teātra institūts [tiešsaiste]. Pieejams: http://theatre.lv/par-mums/organizacija/ [skat. 6.12.2023]</p> <p>Latvijas kultūras kanons [tiešsaiste]. Pieejams: https://kulturaskanons.lv [skat. 6.12.2023]</p> <p>Latvijas profesionālo aktieru apvienība [tiešsaiste]. Pieejams: http://www.aktieris.lv/jaunumi/ [skat. 6.12.2023]</p> <p>Teātris Latvijā [tiešsaiste]. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams: https://enciklopedija.lv/skirklis/21722-teatris-latvijā [skat. 6.12.2023]</p>
Iepazīstas ar profesionāla teātra organizāciju	<p>Izpēta pieejamos resursus par kultūras jomas daudzprofilu struktūru specifiku (piemēram, <i>Radošo personu statusa un profesionālo radošo organizāciju likumu, Latvijas Kultūras ministrijas mājaslapā piedāvāto informāciju u. c. avotus, t.sk. drukātus</i>).</p> <p>Veic skolotāja sagatavotu zināšanu pārbaudes testu par izpētītajiem resursiem.</p> <p>Apmeklē kādu ar profesionālo teātra organizāciju saistītu iestādi valsts/pašvaldības/ nevalstiskajā/komercsektorā un iepazīstas ar profesionālo organizāciju tajā. Iepazīstas ar tuvējā amatiereteātra darbību un organizāciju.</p>	<p>Radošo personu statusa un profesionālo radošo organizāciju likums [tiešsaiste]. Likumi.lv. Pieejams: https://likumi.lv/ta/id/295594-radoso-personu-statusa-un-profesionalo-radoso-organizaciju-likums [skat. 6.12.2023]</p> <p>Teātra aktuālo procesu vietne [tiešsaiste]. Kroders.lv. Pieejams: https://www.kroders.lv [skat. 6.12.2023]</p>
Izpēta vienu ar teātra mākslu saistītu profesiju	<p>Izvērtē un dokumentē izpētītās nodarbinātības iespējas teātra jomā, intervē teātra organizācijas struktūrās nodarbinātos (scenogrāfus, horeogrāfus, skaņu/gaismu operatorus, videooperatorus, režisorus, producentus u. c.)</p>	

Apguves norises viensoms skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
Demonstrē izpētes rezultātu auditorijai	<p>Pārbaudes darbs</p> <p>1. uzdevums (kombinēts – rakstiski un mutiski). Prezentē ar teātra mākslu saistītās profesijas izpētes rezultātu klasesbiedriem, saturu demonstrējot radošā veidā, piemēram, pašam iejūtoties profesionālajā “lomā”, veidojot īsfilmu, demonstrējot izvēlētās profesijas pārstāvja “amata rīkus”, prezentējot skaņas celiņu/ gaismas partitūru u.tml.</p> <p>2. uzdevums (mutiski). Analizē savu un klasesbiedru veikumu profesijas izpētē un rezultātu prezentēšanā, diskutē par teātra mākslas daudzprofilu struktūru un ar teātra mākslu saistīto profesiju starpdisciplināro raksturu.</p>	

Komentārs skolotājam

Ar vietējo amatiereteātri iepazīties ieteicams tikai tad, ja skolotājs ir pārliecināts par tā mākslinieciskajām kvalitātēm.

Snieguma līmeņu apraksts 1. modulim “Teātris kā institūcija, kultūras nozare un mākslas veids”

Kritērijs	Snieguma līmenis			
	Sācis apgūt	Turpina apgūt	Apguvis	Apguvis padziļināti
Izpētes darbā un prezentācijā lieto teātra mākslas, vēstures, ar teātra institūciju un organizāciju saistītus jēdzienus.	Lieto dažus terminus un jēdzienus, pārējos – neprecīzi vai aizstājot ar saviem vārdiem/ formulējumiem.	Lieto daļēji precīzu terminoloģiju, kas neapgrūtina satura uztveri.	Lieto precīzu, saturam atbilstošu terminoloģiju.	Lieto precīzu, saturam atbilstošu terminoloģiju, papildinot ar padziļinātus apguves terminiem.
Prezentācijā demonstrē ar izvēlēto profesiju saistītus artefaktus (literārus, vizuālus, muzikālus, video fiksētus).	Demonstrē dažus ar izvēlēto profesiju teātra mākslā saistītus artefaktus, piedāvājums un skatupunkts ir vienusīgs.	Demonstrē ar izvēlēto profesiju teātra mākslā saistītus artefaktus, sniedzot vispārēju standartizētu un atpazīstamu informāciju/ priekšstatu.	Demonstrē ar izvēlēto profesiju teātra mākslā saistītus artefaktus, sniedzot atbilstošu un pietiekamu pētniecībā balstītu informāciju.	Demonstrē ar izvēlēto profesiju teātra mākslā saistītus artefaktus, sniedzot paplašinātu, jaunatkātu un daudzpusīgu pētniecībā balstītu informāciju.

2. modulis. Drāmas mācību metode

Sasniedzamais rezultāts. Diskutē par drāmas mācību metodes vingrinājumos redzēto un iespējām risināt šādus konfliktus/ problēmsituācijas reālajā dzīvē. Skaidro vienu personīgi piedzīvoto drāmas mācību metodes vingrinājumu, aprakstot savas un grupas biedru darbības, attieksmi un rīcību izspēlētājā situācijā. Formulē sev būtiskas atziņas par piedzīvoto.

Atbilstība standartā noteiktajiem sasniedzamajiem rezultātiem – K.O.1.12., K.O.3.9.

Moduļa apguves laiks 35 mācību stundas.

Ieteikumi moduļa apguves norisei

Apguves norises viensoms skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
Iepazīstas ar drāmas mācību metodi	Dažādos pieejamos avotos un no skolotāja stāstījuma iepazīstas ar drāmu kā mācību metodi dažādu problēmsituāciju izpētē un risināšanā, tās rašanās vēsturi. Veido izpratni par šķietami atšķirīgu nozaru starpdisciplināritāti, kā, piemēram, teātra māksla un psiholoģija.	<p>Skola2030</p> <p>Teātra māksla. Mācību un metodiskais līdzeklis [tiešsaiste]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/8DF03C1B-12D3-4CC2-BD56-5C91BF95B7A9/view [skat. 6.12.2023]</p> <p>Kopienas teātris [tiešsaiste]. Tavaklase.lv. Pieejams: https://www.tavaklase.lv/video/kopienas-teatris/ [skat. 6.12.2023]</p> <p>Izdevniecību piedāvājums</p> <p><i>Konsultēšanas un psihoterapijas teorija.</i> Autoru kolektīvs. Rīga: Zvaigzne ABC, 2021.</p> <p>Mārtinsone, K. <i>Mākslu terapija.</i> Rīga: Zvaigzne ABC, 2011.</p> <p>Purēna, D., Purēns, V. <i>Psiholoģija vidusskolām.</i> Rīga: RaKa, 2010.</p> <p><i>Psiholoģija vidusskolai. Mācību grāmata.</i> Autoru kolektīvs. Rīga: Zvaigzne ABC, 2011.</p> <p>Citi resursi</p> <p><i>Augusto Boal</i> [tiešsaiste]. Britannica. Pieejams: https://www.britannica.com/biography/Augusto-Boal [skat. 6.12.2023]</p> <p><i>Documentary & Verbatim Theatre</i> [tiešsaiste]. School of Arts and Creative Technologies. Pieejams: https://www.york.ac.uk/arts-creative-technologies/research/tfti/current-projects/documentary/</p> <p>Drāmas terapija [tiešsaiste]. Latvijas Mākslu terapijas asociāciju apvienība. Pieejams: https://maksluterapija.lv/dramas-terapija/ [skat. 3.11.2023.]</p> <p>Pulkstene, G. <i>Jaunums teātra žanrā: foruma teātris</i> [tiešsaiste]. (2011. g. 31. janv.). TVNET. Pieejams: https://sejas.tvnet.lv/5488494/jaunums-teatra-zanra-foruma-teatris [skat. 20.11.2023.]</p> <p><i>Forum Theatre</i> [tiešsaiste]. Britannica. Pieejams: https://www.britannica.com/art/Forum-Theatre [skat. 20.11.2023.]</p>

Apguves norises viensoms skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
<p>Piedalās drāmas vingrinājumos, pētot un analizējot konfliktus un problēmsituācijas</p>	<p>Analizē kādu sarežģītu situāciju (konfliktu, problēmsituāciju), kas var būt gan no personīgās pieredzes, gan arī no literatūras vai kino mākslas, darbojoties drāmas vingrinājumos "Karstais krēsls" un "Sastingušie tēli". Reflektē par piedzīvoto.</p> <p>Piedalās drāmas vingrinājumā "Lomu spēles", brīvi izvēloties savu lomu un izmantojot skolotāja dotos nosacījumus – vietu, darbojošās personas, notikuma raksturu.</p> <p>Iesaistās spontānā improvizācijā – kā lomas veidotājs atbild uz skatītāju jautājumiem, kā skatītājs – uzdod jautājumus lomu veidotājiem, pauž savu viedokli par redzēto situācijas izspēli.</p> <p>Reflektē par piedzīvoto.</p> <p>Veido pierakstus par savu pieredzi drāmas mācību metodes vingrinājumos.</p>	<p>Birziņa, R. Interaktīvās mācību metodes [tiešsaiste]. Pieejams: http://skolai.daba.lv/proj_materiali/macibu_materiali/b/Interaktivas_metodes_prezent_rb_b.pdf [skat. 3.11.2023.]</p> <p>Raksti [tiešsaiste]. Moreno Institūts Latvijā. Pieejams: https://psihodrama.lv/lv/2021/10/25/jakoba-levi-moreno-biografija/ [skat. 6.12.2023]</p> <p><i>Kāda manam sapnim saistība ar realitāti?</i> [tiešsaiste]. (2022. g. 1. aug.). Jauns.lv. Pieejams: https://jauns.lv/raksts/sievietem/513826-kada-manam-sapnim-ir-saistiba-ar-realitati [skat. 20.11.2023.]</p> <p>Latvijas Psihodrāmas, sociometrijas un grupas psihoterapijas asociācija [tiešsaiste]. Pieejams: http://psihodramalattvija.lv/psihodrama [skat. 4.11.2023.]</p> <p>Kopienas teātris Latvijā [tiešsaiste]. Pieejams: https://www.facebook.com/KopienasTeatris/ [skat. 20.11.2023.]</p> <p><i>Mācību metožu vārdnīca</i> [tiešsaiste]. LU projekts "Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīglītojošo mācību priekšmetu pedagogu kompetences paaugstināšana". Pieejams: https://profizgl.lu.lv/mod/glossary/view.php?id=12204&mode&hook=ALL&sortkey&sortorder&fullsearch=0&page=2 [skat. 3.11.2023.]</p> <p>Psihodrāma – terapija tiem, kas vēlas darboties, nevis analītiski sarunāties [tiešsaiste]. idarto. Pieejams: https://idarto.com/psihodrama-terapija-tiem-kas-velas-darboties-nevis-analitiski-sarunaties/ [skat. 3.11.2023.]</p> <p><i>What is Psychodrama?</i> [tiešsaiste]. Verywellmind. Pieejams: www.verywellmind.com/what-is-psychodrama-5193006 [skat. 6.12.2023]</p> <p>Situācijas atveidošana/metodes [tiešsaiste]. Metodes.lv. Pieejams: https://metodes.lv/metodes/situacijas-atveidosana [skat. 3.11.2023.]</p> <p>Verbatim pieredze Latvijas teātrī [tiešsaiste]. Latvijas Universitāte. Pieejams: https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/18094 [skat. 20.11.2023.]</p> <p><i>Winifred Louise Ward</i> [tiešsaiste]. The Evanston Women's History Project. Pieejams: https://evanstonwomen.org/woman/winifred-louise-ward/ [skat. 6.12.2023]</p>
<p>Analizē savu pieredzi, sasaista to ar drāmas mācību metodes iespējām reālās dzīves situācijās</p>	<p>Pārbaudes darbs</p> <p>1. uzdevums (rakstiski). Izmantojot savus drāmas vingrinājumu pierakstus un skolotāja doto citātu par drāmu, skaidro vienu piedzīvoto drāmas vingrinājumu – apraksta savas un grupas biedru darbības, attieksmi un rīcību izspēlētajā situācijā.</p> <p>2. uzdevums (mutiski). Reflektē par piedzīvoto drāmas vingrinājumos.</p> <p>3. uzdevums. Piedalās diskusijā par redzēto citu grupu drāmas vingrinājumu izspēlē un iespējām risināt vingrinājumos izpēlētos konfliktus/problēmsituācijas reālajā dzīvē.</p>	

Komentārs skolotājam

1. Iepazīstinot ar drāmas mācību metodi, ieteicams skolotāja stāstījums par Vinifredas LuīzesVardas (*Winifred Loise Ward*) radošo drāmu un Jakoba Levi Moreno (*Jacob Levy Moreno*) psihodramu vai uzdevums skolēniem šo informāciju meklēt interneta resursos, tai skaitā brīvajās enciklopēdijās, piemēram, Vikipēdijā.
2. Ieteicams skolēniem skaidrot drāmas mācību metodi, šo skaidrojumu skolēns papildina un interpretē moduļa apguves noslēgumā. Drāmas mācību metodes skaidrojumam skolotājs var izvēlēties kādu no literatūrā pieejamajiem vai izveidot savu skaidrojumu. Piemēram: drāmas mācību metode ir metode, kurā caur izspēlētām situācijām (notikumiem, konfliktiem) tās dalībnieks izzina sevi un pasauli, risina problēmas, izspēlē cilvēku attiecību un profesionālās darbības modeļus, tā iegūstot darbībā izjustu un pārdzīvotu pieredzi.
3. Ieteicams akcentēt drāmas metodes starpdisciplināritāti, proti, tās izmantošanu dažādās nozarēs: 1) lomas izveides procesā dramatiskajā teātrī kā paņēmienu lomas izveidē *verbatim* teātrī, Augusto Boala (*Augusto Boal*) Forumu teātrī, Antonēna Arto (*Antonin Artaud*) Nežēlības teātrī, kopienas teātrī; 2) izglītībā – kā mācību metodi teātra mākslas starppriekšmetu saiknes veidošanai ar citiem mācību priekšmetiem (svešvalodās, literatūrā, vēsturē, sociālajās zinībās); 3) terapijā – psihodramā un sociometrijā.
4. Organizējot lomu sadali drāmas vingrinājumos, skolotāja uzdevums ir ļaut skolēniem brīvi izvēlēties savu lomu. Ja vienu un to pašu lomu izvēlas vairāki dalībnieki, jāorganizē šī vingrinājuma izspēle tik reizi, līdz katrs būs izspēlējis sevis izvēlēto lomu.
5. Drāmas vingrinājumu “Karstais krēsls” un “Sastingušie tēli” norise:
 - skolotājs iepazīstas ar skolēnu piedāvātajām konfliktsituācijām vai problēmsituācijām;
 - skolotājs vienojas ar skolēniem par situāciju, kuru izspēlēs;
 - skolēni, balstoties faktos, raksturo katru no konfliktā iesaistītajām personām;
 - grupā fiksē 3-4 hronoloģiskus notikumus situācijas attīstībā;
 - skolēni atbilstoši notikumam izveido “sastingušos tēlus”;
 - skolotājs atdzīvina “sastingušos tēlus”, un skolēni izspēlē situāciju;
 - skolotājs notikumā iesaistītās personas pa vienai “sēdina” uz “karstā krēsla”, paskaidrojot, ko tas nozīmē;
 - skolēni uzdod jautājumus par personas rīcības motīviem, kāpēc persona ir tā vai citādi rīkojusies, kas ir bijis pamatā šādai rīcībai;
 - uz “karstā krēsla” esošais skolēns atbild, izmantojot atveidotā tēla raksturojumu un iespējamus rīcības motīvus;
 - skolēni kopīgi diskutē par personas rīcības motīviem, apzinoties “fonu”, uz kura pamata tas noticis, un objektīvi izvērtē personas rīcību.Šos vingrinājumus var arī īstenot atsevišķi.
6. Drāmas vingrinājuma “Lomu spēle” norise:
 - skolotājs piedāvā nosacījumus lomu spēlei – vietu, darbojošās personas, notikuma raksturu;
 - skolēni grupā pārrunā iespējamo scenāriju notikumā līdz konfliktsituācijai/problēmsituācijai;
 - skolēni izspēlē situāciju, improvizējot konfliktsituācijas/problēmsituācijas norisi un atrisinājumu;
 - grupas vēro cita citas izspēli;
 - skatītāji var spontāni iesaistīties notikumā, ja darbojošās personas to piedāvā;
 - skolēni pārrunā redzēto un citas iespējas, kā risināt līdzīgas konfliktsituācijas/problēmsituācijas.Skolotājs var piedāvāt katrai grupai atšķirīgus nosacījumus vai arī visām vienādus.

Ieteicamie nosacījumi

Vieta	Skola, klases telpa, dzīvoklis, privātmāja, veikals, slimnīca, autobusu pietura, garāža, viesnīca, kafējnīca, sporta zāle, stadions, parks, mežs, pludmale, televīzijas studija, vilciens, sociālā dienesta kabinets, bibliotēka.
Personas	Draugi, skolotājs, sveši skolēni, vecāki, vecvecāki, sociālais darbinieks, pārdevējs, policists, mācītājs, ārsts, slimnieks, šoferis, autobusa pasažieri, oficiants, mūzikas slavenība, žurnālists, kaimiņi, glābšanas dienesta darbinieks.
Notikums, notikuma raksturs	Pārpratums, pārdošana, negadījums, vajāšana, nodevība, mānija, apsēstība, ņirgāšanās, apjukums, neveiksme, izsmiešana, apcelšana, izjokošana, sacensība, noslēpums, fantāzijas, atmaskošana, ieroča lietošana, pārliecināšana, pierunāšana, melošana.

Snieguma līmeņu apraksts 2. modulim "Drāmas mācību metode"

Kritērijs	Snieguma līmenis			
	Sācis apgūt	Turpina apgūt	Apguvis	Apguvis padziļināti
Skaidro vienu personīgi piedzīvoto drāmas vingrinājumu (apraksta savas un grupas biedru darbības, attieksmi un rīcību izspēlētajā situācijā), to interpretējot ar dotajām J. L. Moreno atziņām. Formulē sev būtiskas atziņas par piedzīvoto.	Apraksta drāmas vingrinājuma pieredzi bez skaidrojuma.	Apraksta un salīdzina savu drāmas vingrinājuma pieredzi ar novēroto citu darbībās, tikai konstatē, bet neskaidro. Daļēji sasaista savu drāmas vingrinājuma pieredzi ar citētajām J. L. Moreno atziņām.	Apraksta un salīdzina savu drāmas vingrinājuma pieredzi ar novēroto citu darbībās. Skaidro drāmas vingrinājuma pieredzi, sasaistot to ar citētajām J. L. Moreno atziņām, formulē sev būtiskas atziņas par piedzīvoto.	Apraksta un salīdzina savu drāmas vingrinājuma pieredzi ar novēroto citu darbībās. Skaidro drāmas vingrinājuma pieredzi, sasaistot to ar citētajām J. L. Moreno atziņām, formulē sev būtiskas atziņas par piedzīvoto un pieredzes nozīmību attiecību risināšanā.
Diskutē par iespējām risināt izspēlē redzētos konfliktus/ problēmsituācijas reālajā dzīvē.	Piedalās diskusijā, bet nepiedāvā risinājumus izspēlē redzētajām konfliktsituācijām/ problēmsituācijām.	Piedalās diskusijā, piedāvā tipiskus risinājumus izspēlē redzētajām konfliktsituācijām/ problēmsituācijām.	Piedalās diskusijā, piedāvā tipiskus risinājumus izspēlē redzētajām konfliktsituācijām/ problēmsituācijām. Pamato risinājumus ar savu personisko pieredzi.	Piedalās diskusijā, piedāvā tipiskus risinājumus izspēlē redzētajām konfliktsituācijām/ problēmsituācijām. Pamato risinājumus ar savu personisko pieredzi un mākslā un ikdienā novērotā.

3. modulis. Teātra izrāde

Sasniedzamais rezultāts. Piedzīvo izrādes veidošanas procesu, dokumentē to. Reflektē par savu sniegumu un kopdarba rezultātu. Piedalās izrādes iespaidu analizē, diskutējot ar skatītāju auditoriju par izrādes vēstījumu un māksliniecisko izteiksmes līdzekļu (dramaturģija, režija, aktiermeistarība, telpa un tehniskie elementi) lietojumu.

Atbilstība standartā noteiktajiem sniedzamajiem rezultātiem – K.O.1.12., K.O.1.13., K.O.3.1., K.O.3.3., K.O.3.4., K.O.3.6., K.O.3.7., K.O.3.7., K.O.3.8., K.O.3.10., K.O.4.3., K.O.4.4., K.O. 4.5.

Moduļa apguves laiks 70 mācību stundas.

Ieteikumi apguves norisei

Apguves norises vienums skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
Iepazīst dramaturģisko materiālu	<p>Pārrunā savu vienaudžu dzīves un mākslinieciskās aktualitātes.</p> <p>Piedāvā dramaturģisko materiālu vai uzklauša skolotāja piedāvājumu, vienojas par izvēli.</p> <p>Tekstu vairākkārt lasa lomās, lasītājus izraugoties pēc nejaušības principa.</p>	<p>Skola2030</p> <p>Piemērs radošā projekta plānošanai un procesam Kultūra un māksla I (teātra māksla) [tiešsaiste]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/BC7E9C54-A6FD-4E28-8CB3-68A3B5ECB54A/view [skat. 6.12.2023]</p> <p>Radošā darba/projekta portfolio [tiešsaiste]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/5CFAC446-8FAD-42D7-9678-86BD222469CC/view?preview=E3775F5B-F63E-4A0B-BE5D-74F48BD6C5E5 [skat. 6.12.2023]</p>
Veido lugas eksplikāciju, definē izrādes ieceri un plānoto vēstījumu	<p>Pēta informāciju par autoru, lugu, tās iestudējumiem profesionālajā teātrī.</p> <p>Sadala lomas un uzdevumus.</p> <p>Veido lugas eksplikāciju, to dokumentējot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veido sava tēla (vai visi kopā visu tēlu) biogrāfijas, izmantojot atbilstošu tēla pētniecības metodi (biogrāfisko, psihoanalītisko, vēsturisko, aprakstošo vai citu); • veido tēlu attiecību zīmējumus; • apraksta katras lugas daļas (aina, skats, cēliens) sižetu un darbību – tēla fizisko un gribas darbību, rīcības motivāciju. <p>Pārrunā, kāds varētu būt izrādes vēstījums, vienojas par to.</p> <p>Piedalās “prāta vētrā” par izrādes ieceri – kopīgi izstrādā māksliniecisko koncepciju un vienojas par idejisko vēstījumu, estētisko stilistiku, darbības laika definēšanu (autora dotais vai pašu izvēlēts vēsturiskais laiks), galvenajiem scenogrāfiskajiem elementiem (darbības vides organizācija, tehnoloģiju lietojums).</p> <p>Dokumentē izrādes ieceres un vēstījuma definēšanas procesu.</p>	<p>Radošais process [tiešsaiste]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/5CFAC446-8FAD-42D7-9678-86BD222469CC/view?preview=902CAAE0-8F7E-4365-B7DF-7F6EE6600EEC [skat. 6.12.2023]</p> <p>Snieguma līmeņu apraksts galvenajām teātra mākslas prasmēm [tiešsaiste]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/5CFAC446-8FAD-42D7-9678-86BD222469CC/view?preview=09CCE776-3BC3-46F9-8E7D-FA81DB5A88C3 [skat. 6.12.2023]</p> <p>Teātris. Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi [tiešsaiste]. Skolo.lv. Pieejams: https://skolo.lv/pluginfile.php/76619996/mod_resource/content/1/genially.html [skat. 6.12.2023]</p> <p>Izdevniecību piedāvājums</p> <p>Alekse, I. <i>Runātprasme</i>. Rīga: RaKa, 2003.</p> <p>Apsalons, E. <i>Komunikācijas kompetence. Kā saprasties un veidot attiecības</i>. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013.</p> <p>Aristotelis. <i>Rētorika – runas māksla</i>. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2020.</p> <p>Daudziņa, Z. <i>Aktiera runa 21. gadsimta latviešu teātrī</i>. Rīga: Zvaigzne ABC, 2022.</p> <p>Denijs, R. <i>Prasme sazināties un uzstāties</i>. Rīga: J. Rozes apgāds, 2002.</p> <p>Ferda, Ē. <i>Topošā aktiera ķermeņa kultūra</i>. Rīga: Liesma, 1965.</p>

Apguves norises vienums skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
<p>Veido lomu/ scenogrāfiju/ muzikālo noformējumu/ horeogrāfiju u. c. individuālo uzdevumu</p>	<p>Atbilstoši izvēlētajam uzdevumam veido:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lomu – analizē gribas darbību, rīcības motivāciju, piedalās etīdēs par lugas tematiku, formulē sava tēla rakstura īpašības, vizuālo tēlu, attiecības ar citiem tēliem, apgūst tekstu; • scenogrāfiju – skicē piedāvājumus vides organizācijai, dekorācijām, tērpiem, veido scenogrāfijas maketus, vienojas ar skolotāju/ režisoru par risinājumiem; • muzikālo noformējumu – ar režisoru vienojas par aktieru iesaisti muzikālajā noformējumā (dziesmas, skaņdarbi) un tehniskajām iespējām, veido muzikālo partitūru/ skaņas celiņu; • horeogrāfiju – ar režisoru vienojas par horeogrāfijas iesaisti darbībā (dejas, horeogrāfiskas etīdes, kustību partitūras, specifiska plastika), atbilstoši lugas darbībai sacer un iestudē izrādes horeogrāfiju; <p>vai veic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • citu individuālu uzdevumu – kā izrādes vadītājs, gaismotājs, reklāmas (afiša, programmiņas, informācija plašsaziņas līdzekļos un sociālajos tīklos) veidotājs u. c. 	<p>Eižvertiņa, A. <i>Ceļvedis darbības teātrī: profesionālās aktieru un režijas mākslas teorija</i>, Rīga: Neputns, 2021.</p> <p>Geikina, S. <i>Retorikas pamati</i>. Rīga: RaKa, 2003.</p> <p>Glāsa, L. <i>Ķermeņa valoda</i>. Rīga: Valters un Rapa, 2005.</p> <p>Gundars, L. <i>Dramatika jeb Racionālā poētika: dramaturģijas likumsakarības un amata rīki</i>. Rīga: Darbnīcas, 2009.</p> <p>Johnstone, K. <i>Impro. Improvisation and the Theatre</i>. London, 1983.</p> <p>Johnstone, K. <i>Impro for Storytellers</i>. London, 1999.</p> <p>Johnstone, K. <i>Don't De Prepared. Theater Sports for Teachers</i>. Canada: Loose Moose Theatre Company, 1994.</p> <p>Lūriņa, R. <i>Latviešu modernisma teātris un žests</i>. Rīga: Apgāds "Zinātne", 2023.</p> <p>Mārtinsons, K. <i>Mākslas metodes un tehnikas profesionālajā darbībā</i>. Rīga: RaKa, 2010.</p> <p>Mendziņa, Dz. <i>Vārds, doma, runa</i>. Rīga: Sol Vita, 2004.</p> <p><i>Runā raiti! Skaitāmpanti</i>. Rīga: Zvaigzne ABC, 1996.</p> <p>Mihailova, S., Mihailovs, I. J. <i>Deja, kustība, ķermenis</i>. Rīga: Drukātava, 2011.</p> <p>Pētersons, P. <i>Darbības māksla</i>. Rīga: Liesma, 1978.</p> <p>Smildziņa, L. <i>Ievads teātra spēles pamatos</i>. Rīga: RaKa, 1998.</p> <p>Smildziņa, L. <i>Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā</i>. Rīga: BJC Rīgas skolēnu pils, 2009.</p> <p>Spolina, V. <i>Teātra spēles – improvizācijas</i>. Rīga: Preses nams, 1999.</p> <p>Citi resursi</p> <p>Metodiskie materiāli. Teātris: teorija, prakse, pieredze.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. krājums "Ķermenis darbībā"; 2. krājums "Aktiermākslas pamati"; 3. krājums "Skatuves runa un teksta analīze"; 4. krājums "Teātra režija. Pieredze un uzdevumi" [tiešsaiste]. <p>Latvijas Kultūras akadēmija. Pieejams: https://lka.edu.lv/lv/gribu-studet-akademija/talakizglitiba/metodiskie-materiali/ [skat. 6.12.2023]</p>
<p>Iesaistās mēģinājuma procesā, dokumentē to</p>	<p>Piedalās mēģinājumos, veicot darbības:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pārrunā lugas darbību un katra tēla uzdevumus; • lasa tekstu un izspēlē darbības; • darbojas runājot tuvu lugas tekstam; 	

Apguves norises vienums skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
<p>Iesaistās mēģinājuma procesā, dokumentē to</p>	<ul style="list-style-type: none"> • izspēlē iespējamās tēlu attiecības pirms un pēc lugā atveidotajiem notikumiem (lugas darbības); • izspēlē fragmentus dažādos temporitmos; • izspēlē izrādes fragmentus izvēlētajā temporitmā; • izspēlē fragmentus ar rekvizītiem, tērpos, scenogrāfijā, horeogrāfijā, ar muzikālo noformējumu; • vairākkārt izspēlē visus fragmentus kopā vienu aiz otra; • pārrunā izrādes vēstījuma īstenošanu, ieceres virzību, precizē aktuālo; • piedalās “caurlaides” mēģinājumā ar scenogrāfiju, tērpiem, muzikālo noformējumu, gaismām. <p>Iepazīstas ar vērtēšanas kritērijiem un snieguma līmeņu aprakstu. Dokumentē mēģinājumu procesu.</p>	
<p>Piedzīvo iestudējuma ģenerālmēģinājumu</p>	<p>Piedalās izrādes ģenerālmēģinājumā, veicot sev uzticēto uzdevumu (lomas atveidotājs, scenogrāfs, muzikālā noformējuma veidotājs, horeogrāfs, reklāmas autors, gaismotājs u. c.).</p> <p>Reflektē par savu sniegumu un sajūtām. Pārrunā tehnisku problēmu risinājumus.</p> <p>Dokumentē ģenerālmēģinājuma procesu. Vērtē savu sniegumu atbilstoši snieguma līmeņu aprakstam.</p>	
<p>Demonstrē izrādes iestudējumu</p>	<p>Skolotāja/režisora vadībā “iesildās” pirms izrādes – izstaigā telpu, runājot savu tekstu un izmēģinot raidīt balsi iedomātai auditorijai telpā, kā arī saviem vārdiem skaļi izstāstot izrādes vēstījumu.</p> <p>Demonstrē (spēlē) izrādi, īstenojot savu uzdevumu (lomas atveidotājs, scenogrāfs, muzikālā noformējuma veidotājs, horeogrāfs, reklāmas autors, gaismotājs u. c.).</p>	

Apguves norises viensoms skolēnam	Apraksts/darbības	Resursi
<p>Skaidro savu un kopdarba rezultātu, piedalās diskusijā ar skatītāju auditoriju</p>	<p>Pēc izrādes piedalās refleksijā un sarunā ar auditoriju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektē par savām sajūtām izrādē, pirms un pēc tās; • atbild uz skatītāju jautājumiem; • skaidro savu uzdevumu izrādes iestudējuma procesā; • diskutē par izrādē risināto aktualitāti, mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu lietojumu, vēstījumu. <p>Dokumentē izrādē un sarunās pēc izrādes piedzīvoto (refleksija, diskusija).</p> <p>Pārbaudes darbs</p> <p>1. uzdevums (kombinēts – rakstiski un mutiski). Vērtē savu radošo procesu izrādes iestudēšanā atbilstoši izvēlētajam uzdevumam (aktieris, scenogrāfs, muzikālā noformējuma veidotājs, tērpu mākslinieks, gaismotājs, reklāmas veidotājs u. c.), atsaucoties uz procesa dokumentācijā fiksēto.</p> <p>2. uzdevums (mutiski). Diskusijā ar skatītāju auditoriju skaidro izrādes vēstījumu un māksliniecisko izteiksmes līdzekļu (dramaturģija, režija, aktiermeistarība, telpa un tehniskie elementi) lietojumu.</p>	<p>Profesiju klasifikators [tiešsaiste]. Labklājības ministrija. Pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/klasifikacija/profesiju-klasifikators-5 [skat. 6.12.2023].</p> <p>Kultūra [tiešsaiste]. Latvijas Kultūras ministrija. Pieejams: https://www.km.gov.lv/lv/kultura [skat. 6.12.2023].</p> <p>Iespējas [tiešsaiste]. Latvijas Kultūras ministrija. Pieejams: https://www.km.gov.lv/lv/iespejas-13 [skat. 6.12.2023].</p>

Komentārs skolotājam

Apakštematā “Veido lomu/scenogrāfiju/muzikālo noformējumu/horeogrāfiju u. c. individuālo uzdevumu” skolēniem ieteicams izmantot:

- viņiem pieejamus un interesējošus individuālos mācību līdzekļus atbilstoši izvēlētajam uzdevumam (lomas veidošana, scenogrāfija, muzikālais noformējums, horeogrāfija u. c.) un izvēlētas lugas specifikai (piemēram, R. Blaumaņa “Skroderdienas Silmačos” iestudējuma sagatavošanai – vizuālus un skaidrojošus materiālus par skroderu amatu, senajiem darba rīkiem, pirti kā dziedniecības vietu 19., 20. gs. Latvijā, Jāņu svinēšanas tradīcijām, alus brūvēšanu, Aleksandra Būmaņa dziesmām izrādei “Skroderdienas Silmačos” u. c.);
- individuālos resursus ideju īstenošanai (piemēram, dabas materiālus scenogrāfijas veidošanai, otrreiz lietojamus resursus – PET pudeles, avīzes, tekstilijas u. c.).

Snieguma līmeņu apraksts 3. modulim "Teātra izrāde"

Kritērijs	Snieguma līmenis			
	Sācis apgūt	Turpina apgūt	Apguvis	Apguvis padziļināti
Vērtē savu radošo procesu izrādes iestudēšanā atbilstoši izvēlētajam uzdevumam (aktieris, scenogrāfs, muzikālā noformējuma veidotājs, tērpu mākslinieks, gaismotājs, reklāmas veidotājs u. c.), atsaucoties uz procesa dokumentācijā fiksēto.	Informē par sava radošā procesa dokumentējumu un veikto uzdevumu.	Informē par sava radošā procesa dokumentējumu un veikto uzdevumu, akcentējot veiksmes un grūtības.	Vērtē savu radošo procesu izrādes iestudēšanā atbilstoši izvēlētajam uzdevumam ar pierādījumiem no sava radošā procesa dokumentējuma – skaidro izvirzītā mērķa īstenošanu, eksplikācijas nozīmi sava uzdevuma veikšanā, ieceres un vēstījuma korekcijas, veiksmes un grūtības mēģinājumus, skatītāju auditorijas atsauksmes pēc izrādes.	Vērtē savu radošo procesu izrādes iestudēšanā atbilstoši izvēlētajam uzdevumam ar pierādījumiem no sava radošā procesa dokumentējuma – skaidro izvirzītā mērķa īstenošanu, eksplikācijas nozīmi sava uzdevuma veikšanā, ieceres un vēstījuma korekcijas, veiksmes un grūtības mēģinājumus, skatītāju auditorijas atsauksmes pēc izrādes. Argumentēti vērtē citu dalībnieku sniegumu izrādes veidošanā.
Diskusijā ar skatītāju auditoriju skaidro izrādes vēstījumu un māksliniecisko izteiksmes līdzekļu (dramaturģija, režija, aktiermeistarība, telpa un tehniskie elementi) lietojumu.	Atbild uz skatītāju auditorijas jautājumiem bez pamatojuma.	Atbild uz skatītāju auditorijas jautājumiem, argumentējot savas atbildes.	Atbildot uz skatītāju auditorijas jautājumiem, argumentē māksliniecisko izteiksmes līdzekļu (dramaturģija, režija, aktiermeistarība, telpa un tehniskie elementi) lietojumu. Skaidro izrādes vēstījumu, pamatojot ar sava uzdevuma īstenošanas gaitā pieredzēto.	Atbildot uz skatītāju auditorijas jautājumiem, argumentē māksliniecisko izteiksmes līdzekļu (dramaturģija, režija, aktiermeistarība, telpa un tehniskie elementi) lietojumu. Skaidro izrādes vēstījumu, pamatojot ar sava uzdevuma īstenošanas gaitā pieredzēto. Piedāvā risinājumus vēstījuma precizēšanai un māksliniecisko izteiksmes līdzekļu lietošanai iespējamai jaunai izrādes iestudēšanai.

Pielikumi

1. pielikums

Resursi 2. moduļa "Drāmas mācību metode" nobeiguma pārbaudes darbam

2. moduļa "Drāmas mācību metode" nobeiguma pārbaudes darbā ieteicams piedāvāt kādu no psihodrāmas pamatlicēja Jakoba Levi Moreno citātiem.

Uzdevums skolēnam: izvēlies vienu no psihodrāmas pamatlicēja Jakoba Levi Moreno citātiem (no Moreno Institūta Latvijā mājaslapas www.psihodrama.lv), izskaidro to un komentē, kā tas attiecināms uz tavu personīgo pieredzi drāmas vingrinājumos!

<p>Psihodrāma ir veids, kā mainīt pasauli šeit un tagad, izmantojot iztēles pamatlikumus, neiekritot ilūziju, halucināciju vai maldu bezdibeni.</p> <p>/J. L. Moreno 1969/</p>	<p>Spontanitātes teātrī visa kopiena ir klātesoša. Tas ir kopienas teātris. Tā ir jauna institūcija, institūcija, kura svin radošumu. Tā ir vieta, kur dzīve tiek testēta (.)</p> <p>/J. L. Moreno 1964/</p>	<p>Cilvēks ir lomu spēlētājs. Katru indivīdu raksturo noteikts lomu loks, kas dominē viņa uzvedībā.</p> <p>/J. L. Moreno/</p>
<p>Ir laba viela un slikta. Bet es esmu ievietojis abas katrā cilvēkā, katrā Visuma daļiņā. Es esmu samiksējis un sajaucis tās, lai neviens nespēj tās atdalīt.</p> <p>Tu nevari atdalīt lietas, kuras tika izveidotas kopā.</p> <p>Tu nevari apvienot lietas, kuras tika izveidotas atsevišķi.</p> <p>/J. L. Moreno 1971/</p>	<p>Mēs varam mainīties, tikai mijiedarbojoties ar citiem cilvēkiem šeit un tagad.</p> <p>/J. L. Moreno 1973/</p>	<p>Mēs esam improvizācijas aktieri uz dzīves skatuves. Neviens mums piedzimstot neiedod scenāriju.</p> <p>/J. L. Moreno/</p>

2. pielikums. Izziņas resursi

Izdevniecību piedāvājums	Citi resursi
<p>Alekse, I. <i>Runātprasme</i>. Rīga: RaKa, 2003.</p> <p>Apsalons, E. <i>Komunikācijas kompetence. Kā saprasties un veidot attiecības</i>. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013.</p> <p>Aristotelis. <i>Rētorika – runas māksla</i>. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2020.</p> <p>Brenegena, A. <i>Uzņēmējdarbības rokasgrāmata māksliniekiem un dizaineriem</i>. Rīga: Jumava, 2019.</p> <p>Daudziņa, Z. <i>Aktiera runa 21. gadsimta latviešu teātrī</i>. Rīga: Zvaigzne ABC, 2022.</p> <p>Denijs, R. <i>Prasme sazināties un uzstāties</i>. Rīga: J. Rozes apgāds, 2002.</p> <p>Ferda, Ē. <i>Topošā aktiera ķermeņa kultūra</i>. Rīga: Liesma, 1965.</p> <p>Eižvertiņa, A. <i>Celvedis darbības teātrī: profesionālās aktieru un režijas mākslas teorija</i>, Rīga: Neputns, 2021.</p> <p>Geikina, S. <i>Retorikas pamati</i>. Rīga: RaKa, 2003.</p> <p>Glāsa, L. <i>Ķermeņa valoda</i>. Rīga: Valters un Rapa, 2005.</p> <p>Gundars, L. <i>Dramatika jeb Racionālā poētika: dramaturģijas likumsakarības un amata rīki</i>. Rīga: Darbnīcas, 2009.</p> <p>Johnstone, K. <i>Impro. Improvisation and the Theatre</i>. London, 1983.</p> <p>Johnstone, K. <i>Impro for Storytellers</i>. London, 1999.</p> <p>Johnstone, K. <i>Don't De Prepared. Theates Sports for Teachers</i>. Canada: Loose Moose Theatre Company, 1994.</p> <p>Kolbērs, F. u. c. <i>Kultūras un mākslas mārketing</i>s. Rīga: RD Rīgas Kongresu nams, 2007.</p> <p>Kundziņš, K. <i>Latviešu teātra vēsture</i>. Rīga: Liesma, 1968.–1972.</p> <p>Latvijas kultūras vēsture. Autoru kolektīvs. Rīga: Jumava, 2021.</p> <p>Lūriņa, R. <i>Latviešu modernisma teātris un žests</i>. Rīga: Apgāds "Zinātne", 2023.</p> <p>Mārtinsons, K. <i>Mākslas metodes un tehnikas profesionālajā darbībā</i>. Rīga: RaKa, 2010.</p> <p>Mendziņa, Dz. <i>Vārds, doma, runa</i>. Rīga: Sol Vita, 2004.</p> <p><i>Runā raiti! Skaitāmpanti</i>. Rīga: Zvaigzne ABC, 1996.</p> <p>Mihailova, S., Mihailovs, I. J. <i>Deja, kustība, ķermenis</i>. Rīga: Drukātava, 2011.</p> <p>Pētersons, P. <i>Darbības māksla</i>. Rīga: Liesma, 1978.</p> <p>Smildziņa, L. <i>levads teātra spēles pamatos</i>. Rīga: RaKa, 1998.</p> <p>Sniedze, E. <i>Latviešu teātra hronika. 1919–1944</i>. Apgāds "Zinātne", 2006.</p>	<p><i>Augusto Boal</i> [tiešsaiste]. Britannica. Pieejams: https://www.britannica.com/biography/Augusto-Boal [skat. 6.12.2023]</p> <p><i>Documentary & Verbatim Theatre</i> [tiešsaiste]. School of Arts and Creative Technologies. Pieejams: https://www.york.ac.uk/arts-creative-technologies/research/tfti/current-projects/documentary [skat. 6.12.2023]</p> <p>Drāmas terapija [tiešsaiste]. Latvijas Mākslu terapijas asociāciju apvienība. Pieejams: https://maksluterapija.lv/dramas-terapija/ [skat. 3.11.2023.]</p> <p>Pulkstene, G. <i>Jaunums teātra žanrā: foruma teātris</i> [tiešsaiste] (2011. g. 31. janv.). TVNET. Pieejams: https://sejas.tvnet.lv/5488494/jaunums-teatra-zanra-foruma-teatris [skat. 20.11.2023.]</p> <p><i>Forum Theatre</i> [tiešsaiste]. Britannica. Pieejams: https://www.britannica.com/art/Forum-Theatre [skat. 20.11.2023.]</p> <p>Birziņa, R. <i>Interaktīvās mācību metodes</i> [tiešsaiste]. Pieejams: http://skolai.daba.lv/proj_materiali/macibu_materiali/b/Interaktivas_metodes_prezent_rb_b.pdf [skat. 3.11.2023.]</p> <p>Raksti [tiešsaiste]. Moreno Institūts Latvijā. Pieejams: https://psihodrama.lv/lv/2021/10/25/jakoba-levi-moreno-biografija/ [skat. 6.12.2023]</p> <p><i>Kāda manam sapnim saistība ar realitāti?</i> [tiešsaiste] (2022. g. 1. aug.). Jauns.lv. Pieejams: https://jauns.lv/raksts/sievietem/513826-kada-manam-sapnim-ir-saistiba-ar-realitati [skat. 20.11.2023]</p> <p>Latvijas Psihodrāmas, sociometrijas un grupas psihoterapijas asociācija [tiešsaiste]. Pieejams: http://psihodramalatvija.lv/psihodrama/ [skat.4.11.2023]</p> <p>Kopienas teātris Latvijā [tiešsaiste]. Pieejams: https://www.facebook.com/KopienasTeatris/ [skat.20.11.2023]</p> <p><i>Mācību metožu vārdnīca</i> [tiešsaiste]. LU projekts "Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīgizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu kompetences paaugstināšana". Pieejams: https://profizgl.lu.lv/mod/glossary/view.php?id=12204&mode&hook=ALL&sortkey&sortorder&fullsearch=0&page=2 [skat. 3.11.2023]</p> <p>Psihodrāma – terapija tiem, kas vēlas darboties, nevis analītiski sarunāties [tiešsaiste]. idarto. Pieejams: https://idarto.com/psihodrama-terapija-tiem-kas-velas-darboties-nevis-analitiski-sarunaties/ [skat. 3.11.2023.]</p>

Izdevniecību piedāvājums	Citi resursi
<p>Smildziņa, L. <i>Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā</i>. Rīga: BJC Rīgas skolēnu pils, 2009.</p> <p>Spolīna, V. <i>Teātra spēles – improvizācijas</i>. Rīga: Preses nams, 1999.</p> <p>Tišeizere, E., Rodiņa, I., Jonīte, D., Mellēna-Bartkeviča, L. <i>Neatkarības laika teātris. Latvijas teātra parādības un personības gadsimtu mijā un 21. gadsimtā</i>. Rīga: LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2020.</p> <p>Zeltiņa, G. <i>Latvijas teātris. 20. gs. 90. gadi un gadsimtu mija</i>. Rīga: Apgāds "Zinātne", 2007.</p>	<p><i>What is Psychodrama?</i> [tiešsaiste]. Verywellmind. Pieejams: https://www.verywellmind.com/what-is-psychodrama-5193006 [skat. 6.12.2023.]</p> <p>Situācijas atveidošana/metodes [tiešsaiste]. Metodes.lv. Pieejams: https://metodes.lv/metodes/situacijas-atveidosana [skat. 3.11.2023.]</p> <p>Verbatim pieredze Latvijas teātrī [tiešsaiste]. Latvijas Universitāte. Pieejams: https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/18094 [skat.20.11.2023.]</p> <p><i>Winifred Louise Ward</i> [tiešsaiste]. The Evanston Women's History Project. Pieejams: https://evanstonwomen.org/woman/winifred-louise-ward/ [skat. 6.12.2023]</p> <p>Latvijas profesionālo aktieru apvienība [tiešsaiste]. Pieejams: http://www.aktieris.lv/jaunami/ [skat. 6.12.2023]</p> <p>Metodiskie materiāli. Teātris: teorija, prakse, pieredze.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. krājums "Ķermenis darbībā"; 2. krājums "Aktiermākslas pamati"; 3. krājums "Skatuves runa un teksta analīze"; 4. krājums "Teātra režija. Pieredze un uzdevumi" [tiešsaiste]. <p>Latvijas Kultūras akadēmija. Pieejams: www.lka.edu.lv/gribu-studet-akademija/talakisglitiba/metodiskie-materiali/ [skat. 6.12.2023]</p> <p>Teātra aktuālo procesu vietne [tiešsaiste]. Kroders.lv. Pieejams: https://www.kroders.lv [skat. 6.12.2023]</p> <p>Teātra vēstnesis: https://teatravestnesis.lv/article/277-teatris-un-ta-dubultnieks-3 [skat. 6.12.2023] https://teatravestnesis.lv/article/300-ievads-teatris-un-nezeliba [skat. 6.12.2023]</p> <p>Skola2030</p> <p>Kultūras jēdzienu skaidrojošā vārdnīca [tiešsaiste]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/116554B6-E532-444F-8C99-AC24A030A925/view?preview=F883882B-FF12-4311-B6F0-3270A6E899C8 [skat. 6.12.2023]</p> <p>Piemērs radošā projekta plānošanai un procesam Kultūra un māksla I (teātra māksla) [tiešsaiste]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/BC7E9C54-A6FD-4E28-8CB3-68A3B5ECB54A/view</p> <p>Kopienas teātris [tiešsaiste]. Tavaklase.lv. Pieejams: https://www.tavaklase.lv/video/kopienas-teatris/</p> <p>Teātra vēsture. Interaktīvā laika līnija [tiešsaiste]. Pieejams: https://view.genial.ly/63f-09d8882e35700114d3796</p> <p>Teātris. Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi [tiešsaiste]. Skolo.lv. Pieejams: https://skolo.lv/pluginfile.php/76619996/mod_resource/content/1/genially.html</p>

**DOMĀT.
DARĪT.
ZINĀT.**

Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" mērķis ir izstrādāt, aprobēt un pēctecīgi ieviest Latvijā tādu vispārējās izglītības saturu un pieeju mācīšanai, lai skolēni gūtu dzīvei 21. gadsimtā nepieciešamās zināšanas, prasmes un attieksmes.

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ